DELA PRIMĂRIA CAPITALEI

Noui dărâmări şi evacuări de imobile avariate

Scrisoarea de condoleanţe a primarului din Breslau

Comisiunea tehnică a primăriei Capitalei, care se ocupă cu verificarea imobilelor avariate de cutremur, a trimis Marţi somaţii de dărâmare imobilelor din următoarele străzi :

Str. Polonă, 111: evacuarea şi dărâmarea imobilului.

Str. Radu Vodă, 225: dărâmarea calcanului dinspre nr. 27 şi a zidurilor dinspre stradă, ale mansardei.

Str. Timpului, 10: dărâmarea de urgenţă a coşurilor şi refacerea lor.

Str. Petru Rareş, 25: dărâmarea şi refacerea coşurilor.

Str. Popa Tatu, 86: dărâmarea calcanului şi a coşurilor.

Str. Toamnei, 82: dărâmarea imobilului din fund şi consolidarea întregului imobil.

Str. Ştefan cel Mare, 141: dărâmarea şi refacerea zidurilor dela faţadă.

Str. Trifoi, 12: dărâmarea frontului şi a coşului.

Bulev. Elisabeta, 38: dărâmarea coşurilor.

Str. Pictor Romano 25: dărâmarea calcanului şi refacerea celorlalte stricăciuni.

Str. Dr. Romniceanu, 43: Consolidarea sau dărâmarea calcanului.

Str. Barbu Cataargi 11, dărâmarea coşului şi refacerea zidurilor stricate.

Str. Câmpineanu, 35: dărâmarea calcanului dinspre vecin.

Str. Grădina Bordei (propr. Blaymayer): dărâmarea zidurilor crăpate şi proptirea colţurilor dislocate.

Str. Radu dela Afumaţi, 31: dărâmarea părţii de sus a casei scării.

Str. Franzelari colţ Toamnei 2: dărâmarea frontalului stricat.

Str. G-ral Manu, 28: dărâmarea frontului şi refacerea lui.

Str. Schiut Măgureanu 45: dărâmarea coşului şi indepărtarea cărămizilor ce ameninţă să cadă.

Str. Av. Iliescu, 33: dărâmarea de urgenţă a terasei.

Spl. Independenţei, 64: dărâmarea calcanului şi a coşurilor şi refacerea tavanelor.

Spl. Independenţei, 41: Evacuarea şi dărâmarea etajului.

Str. Dorobanţi, 51: dărâmarea şi refacerea celor 2 coşuri.

Str. Depărăţeanu, 6: dărâmarea coşurilor şi refacerea lor

Cal. Dudeşti, 64: dărâmarea acoperişului crăpae şi a coşurilor.

Srt. Crângaşi, 22: dărâmarea şi refacerea zidului interior dela etajul I şi evacuarea etaajului II.

Str. Crângaşi, 53: dărâmarea zidului exterior dela pod.

Str. Lt. Lentăşcu, 14: dărâmarea întregului zid ela balcon.

Bulev. Geniului, 16: dărâmarea cosurilor deteriorate.

Bulev. Geniului, 24: dărâmarea peretelui dinspre stradă dela ultimul etaj.

Bulev. Geniului, 12: dărâmarea turnului din colţ.

Str. Domniţa Florica, 12: dărâmare cealor 2 coşuri dislocate.

Sos. Regele Ferdinand, 31 (com. Colentina-Fundeni): Evacuarea şi dărâmarea imobilului.

Str. Eroului, 5: dărâmarea calcanelor deplasate şi consondarea imobilului.

Str. Buzeşti, 32: dărâmarea imobilului ameninţat să cadă.

Str. Cobălcescu, 12: Dărâmarea şi refacerea coşului de calorifer şi a calcanului.

Str. Vasile Alecsandri, 20: dărâmarea coşului şi consolidarea zidurilor crăpate.

Str. Depărăţeanu, 29: dărâmarea şi refacerea calcanului.

Str. G-ral Berthelot, 41: dărâmarea coşurilor şi repararea acoperişului deteriorat.

Str. Av. Beller, 4: dărâmarea frontonului din colţ, consolidarea calcanului şi ireparerea pereţilor.

Str. Berzei colţ Transilvaniei, dărâmarea completă a calcanului până la crăpătură şi refacerea pereelui dela etajul II.

Str. Popa Tatu, 28: dărâmarea zidurilor interioare.

Str. Amiral Urseanu, 2: dărâmarea coşului şi consolidarea casei scării.

Str. Amiral Urseanu, 10: dărâmarea frontonului dela intrarea principală.

Str. Stirbei Vodă, 44: dărâmarea balconului din faţă, repararea coşurilor şi consolidarea întregului imobil.

Ştefan Protopopescu, 18: dărâmarea zidăriei ameninţată să cadă şi consolidarea restului de imobil.

Str. Pitiş, 30: dărâmarea restului de calcan şi coşuri.

Str. Banu Manta, 61: dărâmarea calcanului deteriorat.

Str. Polonă (Banca Creditul Aurifer): dărâmarea coşurilor şi a turlei dinspre curte.

Str. Dr. Pasteur, 48: dărâmarea coşului ameninţat să cadă şi refacerea zidului dela calcan.

Sos. Pantelimon, 47 (com. suburb. Pantelimon): dărâmarea balconului şi a coşurilor, şi consolidarea etajului.

Str. Viitor, 89: dărâmarea şi refacerea coşurilor.

Str. Verei, 2: dărâmarea coşurilor şi a calcanului dinspre nr. 4, precum şi proptirea calcanului dinspre spate la etaj.

Str. Clăbucet, 21: dărâmarea celor 2 coşuri şi refacerea lor.

Str. Clăbucet, 19: idem, idem.

Str. Mihail Cornea, 24: dărâmarea closetului dela etajj.

Str. Sfinţii Voevozi, 55: Evacuarea etajului I şi dărâmarea părţilor dislocate.

Str. Viting, 27: dărâmarea unui coş (consolidarea imobilelor din str. Delavrancea 47 şi Şirbei Vodă 4) .

Str. Dr. Calimache, 3: dărâmarea coşurilor şi refacerea lor

Bulev Lascăr Catargi, 37: dărâmarea unei părţi din zidul calcanului dinspre vecin ce ameninţă să cadă.

Str. Clucereasa Maria (Soc. Păstrarea religiei): dărâmarea calcanului.

Str. Berzei, 89: dărâmarea coşurilor crăpate, consolidarea cu beton armat deasupra uşilor şi ferestrelor.

SOMAŢII DE EVACUARE

Comisiunea tehnică a mai trimis somaţii de evacuare imobilelor de la următoarele adrese :

Str. Stoica Ludescu, 66: evacuarea camerelor dinspre stradă.

Str. Lânăriei, 111: evacuarea şi repararea mansardei.

Str. Popa Tatu, 14: evacuarea a două camere şi consolidarea imobilului.

Str. Popa Tatu, 4: evacuarea urgentă a mansardei şi facerea lucrărilor de consolidare.

Bulev. Dacia, 29 bis: evacuarea provizorie şi temporară a etajului II.

Str. Dl. Tudor, 12: evacuarea imobilului şi măsuri de consolidare.

Bulev. Cuza, 94: evacuarea imediată.

Bulev. Alex. I. Cuza, 96: evacuarea apartamentului ce-l ocupă.

Bulev. Alex. I. Cuza, 96: evacuarea celor două camere dela stradă.

Bulev. Alex. I. Cuza, 96: evacuarea apartamentului.

Bulev. Filantropia, 36: evacuarea de urgenţă a imobilului.

Cal. Griviţei, 335: evacuarea etajului şi dărâmarea zidurilor avariate.

Str. Rozelor, 44: evacuarea corpului constructiei parter.

Str. Costa Foru, 3: evacuarea etajului şi consolidarea imobilului.

Calea Călăraşi, 7: evacuarea etajului şi consolidarea imobilului.

Str. Iacob Negruzzi, 32: evacuarea celor două camere dela stradă şi consolidarea imobilului.

Str. G-ral Angelescu, 8: evacuarea imobilului şi executarea de urgenţă a reparaţiunilor.

Bulev. Academie, 4: evacuarea imobilului şi consolidarea.

Bulev. Basarab, 32: evcuarea şi consolidarea imobilului.

Str. Zece Mese, 15: evacuarea imobilului.

Bulev. Mărăşeşti, 33: evacuarea camerii dela faţă situată la etaj şi reparaţiile necesare.

Str. Benitto Mussolini, 14: evacuarea mansardelor şi camerilor din partea zidului ră ucrăpat şi reparaţiunile necesare.

Str. Minotaur, 47: evacuarea de urgenţă a mansardei.

Str. Mureş, 25: evacuarea corpului dela faţă până la executarea consolidărilor necesare.

Str. Mureş, 21: evacuarea urgentă a imobilului, până la executarea reparaţiunilor de consolidare.

Str. Italiană, 18: evacuarea în pare a imobilului.

Str. Popa Lazăr (Şc. Tesătorie „Regina Elisabeta"): evacuarea urgentă a dormitorului.

Str. Episcopul Ghesarie, 16: evacuarea camerilor care limitează zidul dislocat.

Str. Urdărianu, 12: evacuarea imediată a imobilului.

Str. Ion Atanasiu, 20: evacuarea etajului.

Calea Serban Vodă, 105: evacuarea podului.

Str. Popa Savu, 74: evacuarea imediată a podului şi a garsonierei deteriorată.

Calea Şerban Vodă, 15: evacuarea etajului II şi a podului.

Str. 13 Septembrie, 118: evacuarea imobilului.

Str. Olteni, 16: evacuarea şi dărâmarea etajului.

Str. Polonă, 26: evacuarea etajului şi a mansardei.

Str. Poteraşi, 15: evacuarea şi consolidarea imobilului.

Str. Otetari, 5: evacuarea şi consolidarea construcţiei.

Str. Alex. Orăscu, 13: evacuarea etajului I.

Str. Obedenaru, 19: evacuarea cemerii de sub pod şi refacerea tavanului.

Str. Veniamin Costache, 20: evacuarea etajului şi consolidarea.

Bulev. Cuza, 94: evacuare.

Str. Sfinţii Voevozi: evacuarea apartamentului din stânga.

Sos. Crângaşi, 774 bis: evacuarea camerii dela etaj.

Aleea Alexandru, 45: evacuarea complectă a imobilului.

Calea Griviţei, 202: evacuarea imobilului.

Sos. Giuleşti, 16 bis: evacuarea mansardei.

Str. Eduard, 46: evacuarea corpului din fund pe dreapta.

Str. Vasile Gheghel, 104: evacuarea camerilor din faţă dela etaj.

Str. G-ral Angelescu, 8: evacuarea camerii dela stradă.

Sos. Brăila (com. suburbană Pantelimon): evacuarea camerilor dela parter şi etaj.

Sos. D. C. Brătianu (com. suburbană Colentina-Fundeni): evacuarea imobilului

Str. G-ral Angelescu, 12: evacuarea urgentă a imobilului.

SITUAŢIA CLĂDIRILOR DIN STR. DR. BRÂNZA

Toate clădirile din str. Dr. Brânză au suferit avarii cu ocazia cutremurului.

Avariile suferite nu prezintă gravităţi pentruca imobilele să fie dărâmate, urmează să se facă numai reparaţiuni serioase şi consolidări.

Singurul imobil periclitat este cel dela nr. 25 al moştenitorului Colonel Lambrinescu care este complet evacuat.

Imobilul dela nr. 16 nu prezintă avarii grave şi este locuit, urmează a i se face numai unele reparaţiuni.

SCRISOAREA DE CONDOLEANŢE A PRIMARULUI DIN BRESLAU

D. Dr. H. Fridrich, primarul general al oraşului Breslau, un mare filo-român şi vechi prieten al Capitalei noastre, a adresat d-lui prof. I. G. Vântu, primarul general al Capitalei, o scrisoare cu următorul conţinut :

Mult stimate domnule Primar General,

Permiteţi-mi ca în numele meu şi al Capitalei Breslau, să vă exprim sentimentele mele de sinceră compătimire, pentru marea nenorocire care a lovit prin catastrofalul cutremur, oraşul D-voastră.

Amintirea plină de recunoştinţă, pentru primirea atât de amabilă de care m'am bucurat — cu ocazia vizitei ce am făcut acumm câţi-va ani Oraşului Bucureşti, — mă face să iau parte în mod cu totul deosebit, la marea nenorocire ce a lovit Capitala D-voastră.

Sper că veţi reuşi în curând să redaţi oraşului strălucirea din trecut şi să înlăturaţi marile pagube suferite.

Cu expresiunea deosebitei mele stime, sunt Domnule Primar General, al D-voastră devotat

(ss) **Dr. Fridrich**

La această scrisoare, d. prof. Ion G. Vântu, primarul Capitalei, a răspuns următoarele :

Mult simate Domnule Primar General,

In numele Municipiului Bucureşti şi al meu personal, vă aduc Dvs. personal şi oraşului Breslau cordiale mulţumiri pentru sentimentele exprimate cu ocazionea nenorocirii ce s'a abătut asupra Capialei noastre.

Incredinţat de statornica Dvs. prietenie pentru Municipiul Bucureşti, vă rog să primiţi expresiunea înaltei noastre consideraţiuni.

Primarul Capialei, **Ion G. Vântu**

SEISMICITATEA ROMÂNIEI

de prof. dr. LINKE
dela Universitatea din Frankfurt pe Main

Prin seismicitate se înţelege frecvenţa cutremurelor, care se simt, în medie anuală într'o anumită regiune. Astfel seismicitatea Germaniei a fost stabilită acum câţiva ani la indicele de 0,1, ceeace înseamnă un cutremur — dar foarte slab — la zece ani odată. In ultimele decenii seismicitatea aceasta a crescut aşa că acum poate fi vorba de un indice de 0,3. Seismicitatea Greciei este de 150 — în Chile ea întrece cifra de 1000 —, cât priveşte restul Balcanilor şi România ea este de 15. Datorită acestui fapt România nu face parte dintre ţările unde cutremurele sunt dese, cea mai mare parte a şesului Munteniei şi Moldova, având seismicitatea sub 10.

Cutremurele care au fost simţite în România nu-şi aveau originea în Carpaţi, ci într'o regiune situată la Est de Bucureşti, între Oltenita şi Călăraşi, unde s'au înregistrat maximum de oscilaţii. Anumite regiuni din munţii României pot fi însă desemnate ca epicentre de cutremure. Cutremure mijlocii s'au produs în regiunea Buzău—Râmnicul-Sărat. Zone cunoscute de cutremure se află şi în regiunea Iaşi, precum şi între Prut şi Nistru. Regiunea principală în care se produc cutremurele este linia Oltenita—Călăraşi, care se prelungeşte până aproape de Brăila.

In manualul de Geofizică, seismologul prof. Sieberg, dela Jena, pomeneşte de 7 mari cutremure întâmplate în România în ultimii 150 de ani. Iată aceste cutremure :

La 6 Aprilie 1790 a avut loc în Bucureşti un puternic cutremur care s'a resimţit până la Lemberg, în Crimeia şi la Constantinopol. La 17 Septembrie 1821 a început un cutremur care s'a repetat timp de câteva luni şi ale cărui pagube au fost resimţite mai cu seamă la Iaşi. Şi acesta s'a resimţit până la Nicolaiev şi la Odessa. La 23 Septembrie 1829 a fost complect distrus un sat din districtul Olviopol şi tot atunci la Bucureşti au fost distruse 150 de case. Acest cutremur a fost simţit în Ungaria, Transilvania şi în Ucraina. La 23 Ianuarie 1839 a avut loc un puternic cutremur la Râmnicul-Sărat şi în împrejurimi. Cu această ocazie pământul a crăpat în numeroase locuri. A fost simţit până la Orşova şi la Istanbul. La 14 August 1864 a fost un distrugător cutremur la Călăraşi, 100 km. est de Bucureşti. La începutul lui Mai 1879 au fost distruse 27 case în judeţul Sbroca. Ultimul cutremur mai mare a fost la 14 Octombrie 1892. Acesta a provocat pagube mai mari la Oltenita şi la Giurgiu şi a fost simţit în toată România, în Bulgaria, în Ungaria şi în anumite părţi ale Rusiei şi Turciei.

Seismicitatea României este caracterizată prin cutremure slabe, cutremure catastrofale neproducându-se decât la intervale de 20—40 ani.

(Europa Serviciu Special)

D. ing. Albert Goering a donat din partea uzinelor germane două milioane lei pentru ajutorarea sinistraţilor

Ministerul lucrărilor publice şi al comunicaţiilor, ne trimite spre publicare următoarele:

D. ing. Albert Göring, în numele uzinelor Reichului „Herman-Göring" şi a societăţilor din concernul lor, suma de lei 2.000.000, pentru ajutorarea familiilor sinistrate în urma cutremurului.

Apreciind valoarea ofrandei şi semnificaţia ei, aducem, şi pe această cale, mulţumirile noastre.

Deplasări de terenuri în com. Râpile (Bacău)

Oneşti, 18 Noembrie

Pe lângă bisericile, şcolile şi casele locuitorilor destul de rău deteriorate, de cutremur, a mai început în com. Râpile şi deplasări de terenuri pe suprafeţe destul de mari, încât locuitorii au părăsit până acum 56 case fugite dela locul lor prin mişcarea terenului.

Hotărârile soc. arhitecţilor români în legătură cu situaţia creată clădirilor de cutremur

Consiliul societăţii arhitecţilor români, întrunindu-se la sediul său din str. Episcopiei 2, sub preşedinţia d-lui arhitect I. D. Enescu, examinând situaţia provocată de cutremur, a hotărît :

A aduce la cunoştinţa celor în drept că, în afară de arhitecţii concentraţi, care îşi fac datoria ca ostaşi specialişti la unităţile respective, toţi ceilalţi arhitecţi vizitează zilnic clădirile avariate de cutremur, dând avizele tehnice cu sfaturile necesare şi controlând lucrările de reparaţiuni şi consolidări. Pentru eventuale însărcinări speciale, autorităţile au tablourile arhitecţilor, cu adresele fiecăruia.

Să intervină la ministerul afacerilor interne şi primăria municipiului Capitalei, cu rugămintea ca organele de control a clădirilor avariate, să examineze cu atenţie clădirile propuse spre evacuare. Cele mai multe din aceste organe caută să-şi acopere răspunderea la un coeficient de siguranţă atât de exagerat încât dispare cu totul priceperea specialistului.

Deasemenea, societatea arhitecţilor români roagă ministerele respective a dispune aprovizionarea Capitalei cu materialele de construcţie: varul, ipsos cuie, tablă, ţiglă, lipsind aproape cu totul, ca şi mijloacele de transportat aceste materiale, în special nisipul. In ce priveşte mâna de lucru, se simte o lipsă îngrijorătoare, mai ales că unele lucrări de siguranţă cer urgenţă; şi de aci şi preţurile extrem de exagerate pretinse atât de lucrătorii calificaţi, cât şi de salaori. Se ştie că cel puţin jumătate din meseriaşi sunt încă concentraţi. Şi în această direcţie ministerul apărării naţionale ar putea ajuta efectiv lucrările de refacere şi consolidare, acordând măcar concedii meseriaşilor concentraţi.

Să nu se permită astuparea de către meşteri sau zidari, a crăpăturilor provocate de cutremur, dacă n'au fost în prealabil verificate de specialişti calificaţi.

Să se verifice atent lucrările de beton. la clădirile în curs de construcţie şi care erau în curs de priză în momentul cutremurului.

Societatea arhitecţilor români roagă pe d. Primar general să dispue revizuirea regulamentului de construcţii şi criteriile de autorizare şi dacă nu ar fi cazul, dată fiind natura solului şi subsolului nostru, cu straturi de nisip şi apă la 5—6 metri adâncime, să se limiteze înălţimea clădirilor la 5—6 etaje. Se ştie că turnurile exagerate, inestetice şi fără siguranţă de stabilitate, eşite cu mult peste linia generală a înălţimii celorlalte case, au fost autorizate, trecându-se peste avizele organelor technice. Si tocmai aceste turnuri au căzut sau sunt astăzi crăpate ori dislocate.

Curioase fenomene geologice în jud. Covurlui provocate de marele cutremur

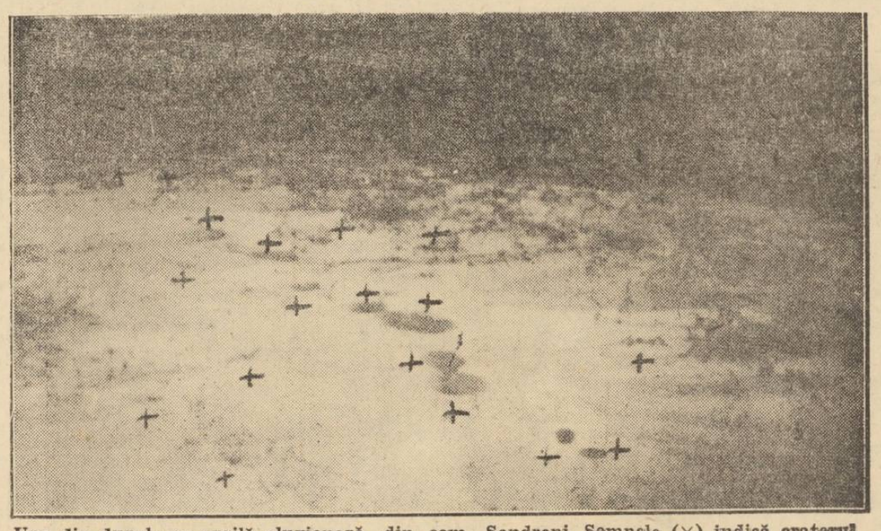

Una din dunele cu argilă aluvionară, din com. Şendreni. Semnele (×) indică craterul prin care a ţâşnit argilă cu apă fierbinte.

Galaţi, 18 Noembrie

Ingrozitorul cutremur, care a sguduit şi regiunea noastră, n'a avut ca efect numai distrugerea a mii de case în oraş şi judeţ; dar a produs în interiorul pământului din cuprinsul acestui judeţ, o mulţime de schimbări, despre care vom scri în reportajele noastre.

In apropierea liniei Barboşi-Tecuci, producându-se unele fenomene de acest fel, am plecat la faţa locului, însoţind pe d-nii M. Orleanu, prefectul jud., inspector general agricol Spătaru şi inginer Rădvăn, şeful serviciului drumului, cari au binevoit să-mi înlesnească această anchetă.

Regiunea Galaţi-Barboşi, nu prezintă nici un interes deosebit; însă cum intri pe teritoriul com. Şendreni din apropierea staţiei Serdaru, terenul oferă o interesantă priveliste. In faţa cantonului de C. F. R. de la intrarea în staţia Serdaru, dinspre Barboşi, se întinde un teren în suprafaţă de vre-o 6 hect. între râul Siret şi linia ferată. In acest teren, cutremurul a lăsat urme mari, deoarece pe întreaga suprafaţă din distanţă în distanţă, au apărut nişte dune de nisip fin de diferite forme, ce au pe spinarea lor craterе mici, pe unde a ţâşnit în noaptea cutremurului argilă aluvionară fierbinte. Pământul care aci era plin de erburi, formează din loc în loc, astfel de dune, ce au craterile în formă de gură le ulcior. Intr'o vale care merge vertical cu calea ferată, o mare cantitate de argilă aluvionară, s'a revărsat pe o intinsă suprafaţă, aruncând afară şi pământ de culoare roşie, adus din adâncimi.

Compoziţia aceasta roşie, la marginea dunelor, ar explica trecerea argilei din adâncimea pământului şi până la suprafaţă, prin straturi cu metale, sau prin straturi cu isvoare feruginoase.

Paralel cu râul Siret, pe acelaş teren, merge o crăpătură largă de vreo 7 cm. şi foarte adâncă, pe o lungime de vreo 70 m., având marginile crestate.

La sosirea noastră, în această regiune, am găsit examinând terenul, pe un proprietar din partea locului, care ne-a declarat că în noaptea sinistrului, prin toate craterele acestor dune de argilă aluvionară, a ţâşnit apă fierbinte, care a coontinuat să iasă în cursul zilei de 10 Noembrie.

Argila depe aceste dune, are un miros de pucioasă şi frecată în mână, produce căldură pe locul unde a fost frecată.

D-nii M. Orleanu, ing. Spătaru şi Rădvan au luat mostre din aceste lucruri cari au fost înaintate imediat la Bucureşti pentru a fi examinate cerându-se în acelaş timp şi trimiterea la faţa locului a unui geolog pentru a face studiile necesare.

In reportajul viitor vom arăta constatările din valea sinistrată Galaţi-Bujor-Tg. Berşti, unde suprafaţa pământului prezintă mari schimbări în urma cutremurului.

O. Săndulescu

Lucrările pentru curăţirea dărâmăturilor fostului bloc „Carlton"

Au mai fost scoase alte trei cadavre

Lucrările pentru curăţirea terenului de dărâmăturile fostului bloc „Carlton" continuă zi şi noapte cu aceeaş intensitate.

De sub sfărâmături au mai fost scoase în cursul zilei de eri până seara, trei cadavre. Primul e al unei femei; are craniul şi sfodomenul zdrobite. Pe unul din degetele dela mână, se află un inel de aur cu iniţialele G. V. O parte din părul depe cap, rămas neatins, dovedeşte că era văpsit roşu. Nefericita a fost surprinsă de groaznica moarte, în timpul somnului, îmbrăcată într'o pijama. Deocamdată n'a fost identificat.

Al doilea cadavru e tot al unei femei. Este intrat în descompunere şi desmembrat. Pe degetul inelar al mâinii stângi s'a găsit o verighetă pe care se află gravat numele : *Ion Codreanu.*

Atât aceste două cadavre cât şi cel de al treilea, au fost transportate la „Institutul medico-legal.

*

D. I. Protopopescu, ministrul lucrărilor publice şi al comunicaţiilor, a vizitat şantierul dela „Carlton" Marţi dim. la ora 8 jum. La ora 11 jum. a fost acolo d. colonel Şt. Zăvoianu, prefectul poliţiei Capitalei iar la ora 1 d. a. d. Victor Silaghi, directorul general al „Casei centrale a asigurărilor sociale".

Toţi s'au interesat despre stadiul lucrărilor, fapt despre care au fost informaţi de d. Sandu Valeriu, comandantul taberei legionare ce lucrează pe şantier.

*

Comandantul taberei legionare „Carlton" ne trimite spre publicare următoarele două comunicate :

1. Repetăm apelul adresat celor cari au luat fotografii de pe şantierul „Carlton", să prezinte câte patru copii de pe fiecare clişeu în mâna d-lui comandant legionar Sandu Valeriu, comandantul şantierului „Carlton".

Costul acestor fotografii, va fi achitat pe loc.

Ne sunt absolut necesare aceste fotografii pentru instrucţie, comisiunea tehnică de anchetă, raport către preşidenţia consiliului de miniştri şi raport către comandantul mişcării legioanre.

2. Atragem atenţiunea publicului şi intreprinderilor, că Şantierul „Carlton" nu a autorizat pe nimeni de a ridica alimente sau obiecte în numele d-lui Sandu Valeriu, sau al d-nei Eugenia general Mehedinţi.

Cei cari se prezintă cu astfel de autorizaţii să fie deferiţi poliţiei, formându-se la telefon, numărul 4.18.20.

Cei cari vor să doneze să se prezinte la şantierul „Carlton" sau dacă trimit ofrandele lor prin persoane de incredere să anunţe apoi prin adrese sau la telefon (No. 5.62.84) anume cui dau şi anume ce.

*

Marţi seara la ora 6 şi 10 minute, a venit la şantier d-na Elena Codreanu cu fiica. A fost primita de d-nii: inginer Drăgănescu, Miron şi Dimitriu Constantin cari au condus-o prin diferite părţi ale şantierului, dându-i explicaţiuni technice asupra mersului lucrărilor.

Fiica d-sale s'a oferit să lucreze Joi 21 Noembrie cor. pe şantier, alături de celelalte camarade.

*

Marţi seară, la ora 11 şi un sfert, a venit să viziteze şantierul dela „Carlton" d-na Veturia O. Goga, — văduva fostului preşedinte de consiliu Octavian Goga, — întâmpinată fiind de d. Const. Dimitriu, care i-a dat explicaţiuni amănunţite.

*

Lucrările pentru săparea galeriei începute la colţul dintre b-dul Brătianu cu strada Regală, — galerie care a atins o adâncime de 4 metri şi o lungime de 12 metri sub dărâmături,— au fost întrerupte eri după amiază, echipa minerilor părăsind Capitala spre a se înapoia la Petroşani.

Aseară însă lucrările pentru continuarea galeriei au fost reluate, de astă dată de o echipă de pompieri.

*

In această galerie s'au găsit aseară cărţuliile a cinci oameni din serviciul fostei bodegi, cari se crede că au fost şi ei omoriţi în urma groaznicei nenorociri.

Iată numele lor: Neamţu Alexandru, vânzător; Stelian Naum, practicant; Smădu Vasile şi Diaconescu Anton, picoli şi Jusan Gheorghe, bucătar.

*

Din toate instalaţiunile sanitare, caloriferul, mobilierul, etc. ce se afla în uriaşa clădire, nimic nu mai există, de par'că s'ar fi topit. Din fostul lift nu s'a mai găsit decât o bucată de sârmă încolăcită, rest al unuia din cablurile ce-l susţinea şi din toată gigantica construcţie nu se scot decât dărâmăturile provenite de la zidurile şi planşeele de beton; resturi de lemnărie, transformată în aschii şi resturi de ferărie.

*

După cum ne informează unii dintre conducătorii lucrărilor, se crede că până Duminică, terenul va putea fi curăţat complet, până la talpa fostei clădiri, adică până la o adâncime de 5 metri şi 20 centimetri, ţinându-se seama că, dela nivelul trotoarului se aflau în jos două subsoluri: unul înalt de 2 metri şi 80 iar altul de 2 metri şi 40 centimetri.

Se vor scoate numai dărâmăturile provenite din prăbuşirea pereţilor şi planseelor, — stâlpii susţinători fiind lăsaţi pe loc.

CUTREMURELE DE PĂMÂNT

de D. M. PREDA
geolog

I

După cutremurul de pământ din noaptea de 9/10 Noembrie, care a lovit atât de dureros populaţia ţării noastre, am rămas toţi cu teama de un nou cutremur mare, teamă, întreţinută şi de seria de mici sguduituri, cari continuă să se manifeste la intervale destul de scurte. Surexcitarea şi sensibilizarea în care am fost puşi, fac ca multe din aceste mici sguduituri, cari în alte condiţiuni ar fi trecut neobservate, să fie simţite de foarte multi dintre noi.

Fără indoială că nu este de loc liniştitoare constatarea pe care o facem că nici măcar pământul, pe care ne-am obişnuit să-l socotim nemişcat sub paşii noştri, nu mai prezintă nici o siguranţă nici pentru viaţa nici pentru avutul nostru. Nu este deci de mirare, teama de alte cutremure, mai ales acum când toată lumea îşi dă socoteala că nimeni nu poate să le prevadă şi, ceeace este mai grav, că nimeni nu scapă de sub urmările lor.

Totuşi, aceste constatări nu ne îndreptăţesc să lăsăm imaginaţiei câmp de activitate nelimitat, căci altfel ajungem la concluziuni pe cât de necontrolate, pe atât de neindreptătite.

Fără ca să ne gândim la consolare şi incurajare, este bine să se ştie de toţi, că oricât de surprinzător a fost ultimul cutremur prin victimele omeneşti şi pagubele materiale pe care le-a produs, el este cu totul departe de a se apropia de marile catastrofe sismice, pe care le-a incercat şi le incearcă încă populaţiunile din alte regiuni ale pământului, mai puţin bine situate din acest punct de vedere decât ţara noastră.

Cutremurul de pământ din 1730 din Japonia a făcut 173.000 de victime, cel din Lisabona din 1755 s'a soldat cu 32.000 morţi, cel din Calabria din 1878 cu 30.000 de morti şi patru sute de localităţi aproape complet aistruse.

Cutremurul din Japonia din anul 1831 a provocat moartea a 25.000 de persoane şi a distrus 120.000 de clădiri, cel din Calabria din 1908 a avut 83.000 de morţi, iar cel din Japonia din 1923 a avut, pe lângă 23.000 de morţi, produse de sguduiturile scoarţei şi 180.000 de pieriţi din cauza incendiilor. Este de altfel în amintirea tuturor catastrofa întâmplată anul trecut în Turcia, când au fost distruse atâtea vieţi omeneşti şi au fost lăsate fără adăpost, atâtea zeci de mii de persoane. Şi acestea toate în câte-va clipe.

Aproape totdeauna aceste calamităţi sunt întovărăşite de incendii puternice, de inundaţii catastrofale şi de epidemii foarte grele.

Si este un mare noroc al omenirei că cele mai multe şi cele mai violente sguduituri de pământ nu au loc pe uscat, ci în fundul mărilor.

Acestor cutremure submarine se datoresc enormele valuri cari se mişcă cu o repeziciune neobişnuită şi distrug tot ce întâlnesc în calea lor, mai ales când ating ţărmurile mării.

Un astfel de val sismic a luat fiinţă în 1868, la Arica, pe coasta de apus a Statului Chili. El s'a deplasat spre apus, pe întreaga suprafaţă a Pacificului de Sud, parcurgând 13.700 de km., cu o viteză de 169 m. pe secundă.

Când atinge continentul, valul se varsă peste ţărm pe o adâncime de mai mulţi km., pustiind totul în calea lui. Valuri sismice cunoscute sub numele de tsunamis, au pustiit în numeroase rânduri coastele Japoniei. La 1755, un astfel de val a măturat, în câteva secunde, mii de persoane de pe cheile portului Lisabona, cari goniţe din case din cauza sguduiturilor şi năruiturilor unui cutremur violent, ce refugiaseră acolo să-şi caute siguranţa.

Cutremurele de pământ produc de asemenea modificări importante, atât în interiorul cât şi la suprafaţa pământului, modificări reprezentate prin alunecări de dealuri şi munţi, prin barrarea cursurilor râurilor, apariţiuni de isvoare de apă şi astuparea celor existente, erupţiuni de nisip şi nomol. Sunt extrem de frequente crăpăturile în sol. Unele din ele s'au putut urmări pe distanţe de mai multe sute de kilometri şi mai totdeauna ele prezintă deschideri largi de 10—20 m. şi deplasări verticale până la 20 m. uneori.

Sgomote înăbuşite, asemănătoare bubuitului îndepărtat al tunului sau trăsnetului, întovărăsesc totdeauna cutremurele mari. Până acum însă, oamenii de ştiinţă n'au putut să constate origina lor şi nici măcar dacă propagarea lor se face prin atmosferă sau prin pământ.

Nu mai puţin interesante sunt apariţiunile luminoase, care, în orice caz nu provin din pământ, ci sunt foarte probabil datorite perturbaţiunilor magnetice produse în atmosferă.

Cutremurele de pământ reprezintă deci mişcări violente ale scoarţei globului. Ele se incadrează în grupa mişcărilor orogenice, adică a mişcărilor care conduc la naşterea munţilor.

După felul lor de manifestare, produse de cutremure se claseaza: în verticale, când proectează obiectele în sus, în rotatorii sau în vârtejuri, când obiectele sunt răsucite în jurul punctelor lor de sprijin şi în ondulatorii, când ele se clatină într'o parte şi alta.

In realitate, mişcările pe care le incearcă un punct în timpul duratei unui cutremur, sunt extrem de complicate; întotdeauna însă se descifrează în ele o direcţiune de oscilaţie dominantă, care reprezintă alongaţia maximă a mişcării.

La cutremurele repetate ale unei regiuni, sensul acestui alongaţii rămâne aproape constant şi în direcţiunea ei trebue căutat locul de origină al sguduirii.

Studiul cutremurelor de pământ se poate face astăzi în condiţiuni destul de bune, pe de o parte prin catalogarea amănuntită a efectelor produse şi gradarea lor după o scară de comparaţie, iar pe de altă parte prin inregistrarea oscilaţiunilor prin aparate speciale numite sismografe, cari înscriu în mod grafic, intensitatea şi durata cutremurului.

Folosindu-se de ambele metode, pe care nu este locul să le descriem aci, se pot stabili întotdeauna, punctul de plecare al cutremurului, modul şi iuţeala lui de propagare.

S'a numit hypocentru locul din interiorul scoarţei, în care se produc isbiturile de unde porneşte cutremurul, păstrându-se numele de epicentru, pentru locul dela suprafaţă pământului, cel mai apropiat de hypocentru şi situat pe aceeaşi rază a pământului.

Zona epicentrală este lovită de sguduiturile cele mai violente şi lucrează stricăciunile cele mai insemnate.

Mişcările se propagă de jur împrejurul zonei epicentrale şi descresc în intensitate pe măsură ce se indepărtează de ea.

Dacă se unesc toate punctele care sunt atinse de cutremur, în acelaş timp, se obţin niste curbe închise cari au fost numite homoseiste şi dacă se unesc toate punctele unde sguduiturile sunt de aceeaşi intensitate, se obţin alte curbe care au fost numite isoseiste. Ambele grupe de curbe incadrează zona epicentrală.

Cercetările sistematice au arătat că epicentreie nu sunt nişte simple puncte, ci se prezintă ca linii sau ca suprafeţe, cari corespund în adâncime la accidente tectonice liniare sau zonare.

Isbiturile hypocentrale se propagă în toate direcţiunile prin unde longitudinale şi transversale, directe şi reflectate şi prin unde de suprafaţă. La cutremurele mari, ele interesează toată masa pământului, şi fiecare din părticelele materiale cari îl constituesc intră în vibraţie.

Aparatele sismice înregistrează pentru fiecare punct, toate undele ce-l atinq, dând reprezentarea lor grafică în aşa numitele sismograme.

De oarece diferitele feluri de unde au iuţeli de propagare deosebite, ele vor atinge o regiune în momente diferite, cari vor fi cu atât mai îndepărtate între ele, cu cât punctul înregistrator este mai departe de zona isbiturei sismice.

Aceste diferenţe de timp apar în sismograme şi pe baza lor şi a iuţelei diferite de propagare a diferitelor unde se poate face calcularea depărtării punctului înregistrator de zona epicentrală.

Din studiul critic al mai multe sisograme, cari înregistrează în localităţi diferite acelaş cutremur, se poate stabili cu destulă preciziune zona lui epicentrală.

Dar în afară de rezultatele de care vorbim mai sus, studiul sismogramelor permite concluziuni cu totul importante, în ce priveşte starea fizică a interiorului pământului.

Modul de propagare al undelor prin interiorul pământului, ne arată că materia din centrul lui trebue să se găsească într'o stare de rigiditate mai mare ca a oţelului.

Sismogramele punctelor invecinate de focarul cutremurului sunt mai puţin clare. Efectele diferitelor unde se suprapun şi deci . desciframea lor devine foarte anevoioasă şi uneori imposibilă.

In orice caz, din desciframea acestor sismograme se pot trage unele concluziuni de ordin general şi anume:

La orice cutremur de pământ se pot distinge trei faze principale.

Prima este o fază preliminară sau precursorie şi se manifestă prin vibraţiuni dese şi de mică amplitudine, obişnuite, ce scapă de sub simţurile omului. Ele par a fi percepute numai de anume grupe de animale.

Urmează a doua fază — faza principală —, cu o durată mai lungă. Vibraţiunile au amplitudinea cea mai mare şi efectele lor sunt puternic simţite. In această fază se produc toate distrugerile.

In sfârşit, urmează o fază finală, cu unde mari şi de durată lungă, însă cu efecte abia simţite sau neinregistrate de om.

*Timpul care trece dela